

Curtea Supremă de Justiție
DE CIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecătorii – Guzun Ion și Catan Liliana,

în camera de consiliu, fără citarea părților, a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de către SRL „Flacăra” împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, în cauza penală în privința lui

Cojocaru Vladimir Constantin, născut la 05 septembrie 1959, originar din r-nul Hîncești s. Buțeni, domiciliat în or. Hîncești, str. Ion Creangă nr. 31 ap. 5.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1.** *11 noiembrie 2011 – 04 septembrie 2014 (prima instanță).*
- 2.** *07 octombrie 2014 – 03 februarie 2015 (instanța de apel).*
- 3.** *29 aprilie 2015 – 24 iunie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 04 septembrie 2014, Cojocaru Vladimir a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrare și de conducere a întreprinderilor, și de a exercita o anumită activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că inculpatul Cojocaru Vladimir, în luna iulie 2008, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui Agheev Dmitrii în proporții deosebit de mari și acționând prin înșelăciune și abuz de încredere, i-a solicitat acestuia acordarea unui împrumut bănesc, rambursarea căruia ar fi garantată prin gajarea depozitului amplasat pe str. Muncești 799 lit. „W” din mun. Chișinău, care i-ar fi aparținut lui Cojocaru Vladimir cu drept de proprietate.

La 24 iulie 2008, Agheev Dmitrii, fiind indus în eroare de către Cojocaru Vladimir, neștiind că ultimul la 16.07.2008 a vândut întreprinderii „Flacăra” SRL imobilul care urma să fie pus în gaj, adică depozitul din str. Muncești 799 lit. „W” mun. Chișinău, a încheiat cu Cojocaru Vladimir un contract de împrumut bănesc și contractul de gaj al imobilului indicat și tot în acea zi i-a transmis lui Cojocaru Vladimir bani în sumă considerabilă de 60 000 euro, care la acea dată, conform cursului oficial de schimb valutar, constituiau suma de 924 000 lei. Ulterior, Cojocaru Vladimir a cheltuit în

scopuri personale banii sustrași, cauzându-i lui Agheev Dmitrii daune în proporții deosebit de mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Gandrabur Valeriu în numele inculpatului Cojocaru Vladimir, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cojocaru Vladimir să fie achitat, dat fiind lipsa faptului infracțiunii.

Apelantul a invocat că, instanța de judecată în maniera sa clasică a menționat în sentință că, vinovăția inculpatului se dovedește prin probe, înșirându-le în mod automatizat însă fără a le analiza și aprecia esența și conținutul probatoriului, care cu regret a determinat privarea ilegală de libertate a unei persoane nevinovate, probele în baza cărora instanța și-a format propria convingere eronată, însă nu doar în profunzime cu scoaterea în evidență a celor mai importante circumstanțe. Principiul libertății aprecierii probelor, consfințit de legislația autohtonă, nu indică asupra arbitrariului și propriei doleanțe în cercetarea și aprecierea probelor dar stabilește posibilitatea luării în considerare a unor probe și combaterea altora, totodată stabilind că nici o probă nu are o forță dinainte stabilită. În sentința contestată, a sesizează clar că, instanța a apreciat probele în direcția dorită de ea și nu în direcția stabilirii adevărului obiectiv, deși demonstrează indubitabil o anumită circumstanță fiind distorsionată de instanța de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, a fost admis apelul declarat de către avocatul Gandrabur Valeriu în numele inculpatului Cojocaru Vladimir, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cojocaru Vladimir a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constructive ale infracțiunii.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, analizând materialele cauzei, ascultând participanții la proces a ajuns la concluzia că probatoriul acumulat de către organul de urmărire penală și administrat de către prima instanță nu oferă nimic întru dovedirea circumstanțelor săvârșirii infracțiunii și nici nu confirmă vinovăția inculpatului Cojocaru Vladimir.

În susținerea acestei idei, prin analiza suportului probator în coordonare cu prevederile legale, instanța de apel a constatat cu certitudine că faptele lui Cojocaru Vladimir Constantin nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate lui, pe art.190 alin.(5) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, componența de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, prevede escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Totodată instanța a statuat că, latura obiectivă a escrocheriei are următoarea structură; fapta prejudiciabilă constând din două acțiuni, acțiunea principală care constă din dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane adică sustragerea lor și acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere.

Pe de altă parte, latura subiectivă a infracțiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă, mai mult ca atât, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special și anume cel de cupiditate. Astfel, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, poate fi calificată ca escrocherie doar în

cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția de ași onora un angajament asumat. Deci sub incidența legii penale trebuie să cadă doar acele încălcări care demonstrează rea-voința, fraudă, malversațiune din partea făptuitorului.

Astfel, instanța de apel a conchis că atât la etapa urmăririi penale, cât și la faza cercetării judecătorești, partea acuzării nu a prezentat probe concludente, pertinente, sau în coroborare, care ar fi demonstrat intenția lui Cojocaru Vladimir și ulterior comiterea infracțiunii imputate.

Mai mul ca atât, Cojocaru Vladimir nu este și nici nu poate fi responsabil de mersul mai departe al procedurii de înregistrare a gajului, or odată ce a fost încheiat și autentificat legal contractul de gaj, Cojocaru Vladimir în postura sa de debitor gajist este degrevat de oricare alte obligațiuni, ele fiind puse deja pe seama creditorului gajist, adică Agheev Dmitrii. Astfel, neînregistrarea gajului datorată intervenției unor cauze externe nu demonstrează prezența scopului de cupiditate și înșelăciune, manifestat ulterior prin sustragerea de a-și onora un angajament, nu-i pot fi imputate inculpatului Cojocaru Vladimir.

În acest context, instanța de fond neîntemeiat a operat cu o încriminare subiectivă, fără a descrie complex și multilateral fapta infracțională săvârșită de către inculpat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar, procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond prin care Cojocaru Vladimir a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de a ocupa funcții ce țin de administrare și de conducere a întreprinderilor, și de a exercita o anumită activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani, invocând următoarele motive:

- concluziile instanței de apel nu corespund circumstanțelor de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești și caracterului faptei comise;
- instanța de apel a omis să se pronunțe asupra veridicității probelor și a dat o interpretare eronată care nu corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei;
- vinovăția inculpatului este dovedită prin probe administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată, nefiind apreciate la justa valoare de către instanța de apel;
- soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală.

5.1. În recursul ordinar declarat de către SRL „Flacăra”, se invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12), 16) Cod de procedură penală, și solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, invocând următoarele:

- hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția;
- instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;
- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

6. Pe cauza dată a depus referință avocatul Gandrabur Vitalie în numele lui Cojocaru Vladimir, care a solicitat declararea recursurilor procurorului și SRL „Flacăra” ca fiind inadmisibile.

7. Examinând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursurile ordinare au fost declarate în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de procurorul, Călugăreanu Vitalie.

În recursul ordinar declarat de către procuror, decizia este criticată prin prisma temeiului de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) ale art. 427 Cod de procedură penală.

Conform textului recursului, recurentul solicită casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței instanței de fond prin care Cojocarul Vladimir a fost condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de a ocupa funcții ce țin de administrare și de conducere a întreprinderilor, și de a exercita o anumită activitate de întreprinzător pe un termen de 3 ani.

Colegiul constată, că starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărârii atacate.

Instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, făcând o apreciere a probelor în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, întemeiat constatând faptul lipsei în acțiunile lui Cojocarul Vladimir a elementelor constructive ale infracțiunii, în acest sens pronunțând o hotărâre de achitare.

Astfel, argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a administrat și nu a cercetat probele acumulate și examinate în prima instanță, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și inadmisibile, deoarece acest argument este declarativ.

Aprecierea probelor ține de soluționarea fondului cauzei de către instanțele de fond și de apel și nu poate constitui temei pentru recurs, cu excepția cazurilor când instanțele menționate, la aprecierea probelor au admis încălcarea anumitor prevederi ale legii procesuale penale, ce a condiționat comiterea unor erori grave de fapt, iar dezacordul unei părți cu aprecierea probelor de către instanțe nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește argumentele recurentului că, soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 419 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează: *„instanța de apel rejudecă fondul cauzei ca instanță de apel, și nu ca primă instanță, prin modificarea gradului de jurisdicție, iar la aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 2) și art. 419 din Codul de procedură penală, termenul „rejudecare” nu desemnează o nouă desfășurare, de la început, a întregii activități procesuale ce este îndeplinită de prima instanță, ci doar efectuarea unor acte procesuale care nu au fost legal îndeplinite sau care sunt necesare, dar nu au fost efectuate de prima instanță. Efectul devolutiv al apelului nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecății care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărâre, care au fost greșit sau nelegal soluționate. Legea procedural-penală îngăduie instanței*

de apel competența de a da o nouă apreciere probelor (art. 414 alin. (4) Cod de procedură penală)”

Dezacordul părții în proces cu soluția adoptată de instanța de apel, nu neapărat înseamnă că soluția conține careva erori de drept și de fapt. Motivele aduse de către recurent, precum că instanța de apel nu a dat o apreciere convenită probelor din dosar ține de starea de fapt și nu sunt prevăzute ca temei pentru recurs, în art. 427 Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că, instanța de apel a dat o apreciere corectă probelor prezentate atât de partea acuzării cât și de partea apărării, corect a stabilit situația de fapt și de drept, astfel motivele invocate de recurent sunt neîntemeiate și nu constituie temei de casare a deciziei în sensul că instanța a admis o eroare gravă de fapt.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de recurent nu poate fi efectuată de instanța de recurs, deoarece în procedura de recurs ordinar se verifică numai chestiunile de drept.

Astfel, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel a pronunțat o hotărâre întemeiată. Temeiuri de a pune la îndoială aceste concluzii Colegiul penal nu are.

Din motiv, că temeiul invocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea în cauză, iar decizia instanței de apel atacată este legală și întemeiată, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de către SRL „Falacăra”.

Din conținutul recursului rezultă, că recurentul indică temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12), 16) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, faptei juridice i s-a dat o încadrare juridică greșită sau norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Totodată Colegiul penal menționează că, potrivit art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana care se referă cererea de recurs și numai în raport cu calitatea pe care acesta o are în proces.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală pot declara recurs procurorul și persoanele indicate în art. 401 Cod de procedură penală. În procesul vizat recurentul are statut de martor.

Colegiul penal concretizează că, conform art. 401 Cod de procedură penală pot exercita recurs martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, **numai în ce privește cheltuielile judiciare convenite acestora.**

Potrivit art. 401 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – *recurentul făcând trimitere la această normă de drept*, este expres stipulat că pot declara recurs „*orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței*”. În acest sens, colegiul menționează, că în această categorie se includ persoanele fizice sau juridice care nu sunt parte la dosar, dar care au suferit în urma măsurii sau actului instanței de judecată o lezare a interesului personal, cum ar fi sechestrarea sau confiscarea bunurilor e.t.c.

Această categorie de persoane, neavând calitatea de parte în raportul procesului penal principal, pe cale de consecință, nu are drepturi și obligații care izvorăsc din

rezolvarea laturii penale și civile a cauzei, totodată atingerea drepturilor și a intereselor ce li s-a produs justifică dreptul lor de a ataca hotărârea care nu este legată de fondul cauzei.

Lecturând recursul recurentului, Colegiul menționează că, recurentul nu invocă prin care anume măsură sau act al instanței i-au fost prejudiciate interese legitime. În fapt, prin recursul declarat, recurentul critică decizia instanței de apel pe fondul cauzei, expunându-și dezacordul asupra vinovăției inculpatului, fapt inadmisibil.

Problemele ridicate în recurs de către SRL „Flacăra” urmează a fi soluționate în altă procedură prevăzută de lege. În cauza penală SRL „Flacăra” nu a fost constituită nici parte vătămată, nici ca parte civilă, din care considerente temeiurile invocate nu au relevanță în cauza penală examinată, parte vătămată fiind constituit Agheev Dmitrii.

În coseciință, Colegiul conchide că recursul ordinar declarat de către SRL „Flacăra” este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de către SRL „Flacăra” împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 februarie 2015, în cauza penală în privința lui **Cojocaru Vladimir Constantin**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **10 iulie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Catan Liliana